

**§ 30**

Diarienumr: TN-2025/00181

**Återremissyttrande Motion 15/2024 Omtag i  
belysningsfrågan****Beslut**

Tekniska nämnden beslutar

**att** lämna yttrande på återremissen enligt nedan.

**att** ge förvaltningen i uppdrag att föra dialog med landsbygdsutvecklingsrådet utifrån de reviderade riktlinjerna.

**att** ge förvaltningen i uppdrag att revidera riktlinjerna i enlighet med översynen med tillägget *sammanhängande bebyggelse som börjar inom 400 meter från tät- och småorter och därefter till det längsta avstånd på 400 meter mellan gårdsinfarterna av fast boende efter större genomfartsvägar i kriteriet 1.*

**att** ge förvaltningen i uppdrag att komplettera Tekniska nämndens yttrande över förslag på planeringsdirektiv 2027 där kostnadsberäkningar avseende belysningspunkter infogas i underlaget avseende investeringar för att därefter lämnas till partipolitisk beredning.

**att** med anledning av ovan föreslå Kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

**Ärendebeskrivning**

Centerpartiet lämnade i oktober 2024 in en motion där de yrkade på att arbetet med avveckling av belysningsanläggningar som följd av tekniska nämndens beslutade kriterier pausas och att Tekniska nämnden får i uppdrag att göra ett omtag i belysningsfrågan där kriterier som trivsel, livskvalitet och attraktionskraft vägs in.

Tekniska nämnden fattade beslut om yttrande i mars 2025.

Kommunfullmäktige fattade i september beslut om att återremittera ärendet (minoritetsåterremiss) till Tekniska nämnden för att ge nämnden i uppdrag att belysa de ekonomiska konsekvenserna och effekterna av att förändra kriterierna avseende riktlinjer gällande gatubelysning i Umeå kommun.

### **Yttrande**

Det är viktigt att återigen lyfta fram att Tekniska nämnden INTE arbetar med avveckling av belysning på landsbygden. Kommunal belysning på landsbygden finns både längs statliga och enskilda vägar och kriterierna för upprustning har tagits fram för att lösa hur prioritering ska ske när, alltmer akuta, behov av upprustning uppstår. Landsbygden är en viktig del av kommunen och varken den eller belysningen ska avvecklas.

Genom åren har belysningen kommit till av olika skäl vilket innebär att den idag inte alltid är rätt placerad. Dagens belysning är i många fall i dåligt skick, den tekniska livslängden går mot sitt slut och den fyller inte aktuella krav på trafiksäkerhet. Utgångspunkt för de framtagna kriterierna har varit SKR och VTIs arbete med frågan som finns beskrivet i rapporten "Belysning där det behövs". I det liggande beslutet lade Tekniska nämnden till kompletteringen "småorter" för att beakta behovet av trygghet och skapa förutsättningar för god livskvalitet även på landsbygden, och för att minska påverkan för (fler) boende på landsbygden när belysning som är uttjänt inte kan förnyas.

Längs statlig väg är ansvaret Statens och belysningen hanteras inom Trafikverket. Det är mycket angeläget att staten tar sitt ansvar och påbörjar

upprustning av den belysning som ska finnas kvar i framtiden. Trafikverket ställer stora krav för att arbete med belysning ska få ske längs Trafikverkets vägar, det gäller allt från arbetsfordon, avstängningar och materialanvändning. Kommunen påtalar kontinuerligt behoven av att processen påbörjas och får fart inom Trafikverket. Formellt kan inte väghållningsansvaret delas, utifrån gällande lagstiftning. Kommunen kan därför inte ta över Trafikverkets uppdrag och kostnader utan Trafikverket och Staten måste agera och ta ansvar.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Att rusta upp belysning på landsbygden kräver stora resurser, redan inom ramen för de kriterier som redan beslutats. Under tiden för återremiss har förvaltningen fördjupat beräkningarna och totalsiffrorna är därför något reviderade.

Kostnaden beskrivs i tabell;

<b>Kommunala belysningspunkter på enskilda och statliga vägar</b>					
	Antal	Antal som awecklas nuvarande kriterier	Antal som reinvesteras beslutade kriterier	Kostnad att bygga om/ ersätta alla (Mnkr)	Kostnad att bygga om/ ersätta beslutade kriterier (Mnkr)
Statlig väg	3400	1516	1884	340	188
Enskild väg	3300	1681	1619	66	32
<b>Summa</b>		<b>3197</b>	<b>3503</b>	<b>406</b>	<b>221</b>
				Årlig reinvestering beroende på antal år, Mnkr	
			10	41	22
			15	27	15
			20	20	11

Kommunens formella ansvar, det kommunala gatunätet där kommunen är väghållare, innebär endast gatu- och vägnät som ligger inom detaljplanelagt område. Även här finns kontinuerligt behov av reinvestering och utbyten och befintlig budget har svårt att räkna till.

Idag är den beslutade budgeten för investering avseende belysning inom kommunen 20 Mkr. Budgeten höjdes inför 2026 med 5 Mnkr.

Budgetposten avser samtlig belysning i kommunen där de flesta stolpar, ca 22 500 stycken finns längs det kommunala vägnätet.

Ny lagstiftning med andra, högre miljökrav har också påverkat behoven.

Det tekniska skicket på belysningen innebär att stor del av belysningen behöver bytas relativt snart, därför bör upprustningen inte fördelas över alltför många år. Inom befintlig budget saknas ekonomiska förutsättningar för utökade åtaganden.

I samband med återremissen har en översyn gjorts om kriterierna kan revideras för att ytterligare mildra effekten för fler medborgare. Ett förslag på tillägg till de beslutade kriterierna skulle kunna vara att lägga till kursiverad text i kriteriet 1: Inom de sträckor där kommunen är ägare av belysning på Trafikverkets och enskilda vägar, kommer kommunen att fortsätta vara anläggningsägare av belysningen om VTIs kriterier är



Fredrik Rönn (C) ställer sig bakom Christina Bernhardssons (S) yrkande.

Fredrik Rönn (C) yrkar på

- att ge förvaltningen i uppdrag att föra dialog med landsbygdsutvecklingsrådet utifrån de reviderade riktlinjerna.

Christina Bernhardsson (S) ställer sig bakom Fredrik Rönn (C) yrkande.

Johan Stål (V) ställer sig bakom Christina Bernhardssons (S) och Fredrik Rönn (C) yrkanden.

Rebecka Dejby (MP) ställer sig bakom Christina Bernhardssons (S) och Fredrik Rönn (C) yrkanden.

Thomas Liljedahl (L) ställer sig bakom Christina Bernhardssons (S) och Fredrik Rönn (C) yrkanden.

#### **Tekniska nämndens beslutsordning**

Ordförande frågar om nämnden kan ställa sig bakom Christina Bernhardssons (S) yrkande och konstaterar att så är fallet.

Ordförande frågar om nämnden kan ställa sig bakom Fredrik Rönn (C) yrkande och konstaterar att så är fallet.

Ordförande frågar om nämnden i övrigt ställer sig bakom tjänsteskrivelsen och konstaterar att så är fallet.

#### **Beslutsunderlag**

KF Protokollsutdrag348 återremiss. Bilaga.

Riktlinjer för Umeå kommuns belyningspunkter på kommunala- , enskilda- och Trafikverkets vägar. Bilaga.

#### **Beredningsansvariga**

Per Hilmersson, Marcus Bigren, Karin Isaksson, Annika Kjellsson Lind

#### **Beslutet ska skickas till**

KSdiarium för vidare behandling i KF.

Marcus Bigren

Per Hilmersson

**Umeå kommun**  
Tekniska nämnden

**Protokollsutdrag**  
2026-03-19

---

---

Justerares sign:

Utdraget bestyrks: